



Warszawa, 11 sierpnia 2022 r.

**MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy: (DHR)KS.rs.8208.3.104.2021.Dallas 700 SC(rs.09)

ZEZWOLENIE nr R-91/2022

Na podstawie art. 28 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009¹ (dalej jako: rozporządzenie nr 1107/2009) w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy o środkach ochrony roślin² (dalej jako: ustawa o środkach ochrony roślin) po rozpatrzeniu wniosku spółki ProAgri Sp. z o.o., ul. Kolejowa 6, 56-420 Bierutów, z dnia 28 grudnia 2021 r. wraz z uzupełnieniem z dnia 7 kwietnia 2022 r.

ZEZWALAM

na wprowadzanie do obrotu środka ochrony roślin **DALLAS 700 SC**

DANE IDENTYFIKUJĄCE ŚRODEK OCHRONY ROŚLIN:

| | |
|---|---|
| Nazwa środka referencyjnego: | Domino 700 SC |
| Numer zezwolenia MRiRW środka referencyjnego wraz z datą wydania: | R- 211/2014 z dnia 15 października 2014 r. |
| Posiadacz zezwolenia: | ProAgri Sp. z o.o., ul. Kolejowa 6, 56-420 Bierutów |
| Producent środka ochrony roślin: | ProAgri Sp. z o.o., ul. Kolejowa 6, 56-420 Bierutów |
| Rodzaj środka ochrony roślin: | herbicyd |

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/WE i 91/414/EWG (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn. zm.)

² Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2020 r. poz. 2097 j.t.)

| | |
|---|---|
| Kategoria użytkowników środka ochrony roślin: | użytkownicy profesjonalni |
| Substancja czynna: | metamitron - (związek z grupy triazynonów) - 700 g/l (58,3%). |
| Okres ważności środka ochrony roślin | 2 lata |

WARUNKI WPROWADZANIA ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN DO OBROTU

Środek ochrony roślin należy zaopatrzyć w etykietę środka, przygotowaną przez posiadacza zezwolenia zgodnie z warunkami niniejszego zezwolenia.

Pojemność opakowania i materiał z którego wykonane jest opakowanie w którym środek może być wprowadzany do obrotu:

| Pojemność opakowania: | Materiał: |
|-----------------------|-----------------|
| 1 L | HDPE/EVOH, HDPE |
| 5 L, 10 L | HDPE |
| 20 L | HMWHDPE |

Zezwolenie jest ważne do dnia 31 sierpnia 2023 r.

Po upływie terminu ważności zezwolenia okres na zużycie istniejących zapasów środka jest ograniczony:

- do dnia 28 lutego 2024 r. w odniesieniu do sprzedaży i dystrybucji środka wprowadzonego do obrotu przed dniem upływu ważności zezwolenia,
- do dnia 28 lutego 2025 r. w odniesieniu do jego unieszkodliwiania, przechowywania i stosowania.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE ETYKIETOWANIA ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

Etykieta zawiera informacje wskazane w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 547/2011³, zgodnie z załącznikami do niniejszego zezwolenia.

³ Rozporządzenie komisji (UE) NR 547/2011 z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów w zakresie etykietowania środków ochrony roślin (Dz. Urz. UE L 155 z 11.6.2011, str. 176)

Oznakowanie środka ochrony roślin należy zamieścić w widocznej części etykiety zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008⁴.

Etykieta środka ochrony roślin zawiera numer oraz datę wydania zezwolenia.

Posiadacz zezwolenia odpowiada za ostateczną treść i zgodność etykiety z zezwoleniem.

OBOWIĄZKI POSIADACZA ZEZWOLENIA

Zgodnie z art. 56 rozporządzenia nr 1107/2009 posiadacz zezwolenia jest zobowiązany do niezwłocznego zgłaszania do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wszelkich nowych informacji i danych w zakresie niezgodności środka ochrony roślin z warunkami niniejszego zezwolenia.

Zgodnie z art. 67 rozporządzenia nr 1107/2009 posiadacz zezwolenia jest zobowiązany do przedkładania Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego informacji na temat wielkości sprzedaży środka w terminie wskazanym w Programie badań statystycznych statystyki publicznej. Brak przedłożenia powyższych danych w tym terminie na podstawie art. 44 ust. 3 lit. c rozporządzenia nr 1107/2009 skutkuje wszczęciem postępowania w sprawie wycofania niniejszego zezwolenia.

ZAŁĄCZNIKI DO ZEZWOLENIA

Załącznik nr 1 - Klasyfikacja i oznakowania środka ochrony roślin.

Załącznik nr 2 - Opis działania oraz warunki stosowania środka ochrony roślin.

Załącznik nr 3 - Środki ostrożności oraz szczególne warunki stosowania.

Załącznik nr 4 - Okresy karencji i Następstwo roślin.

Załącznik nr 5 - Środki ostrożności dla osób stosujących środek, pracowników oraz osób postronnych.

Załącznik nr 6 - Środki ostrożności związane z ochroną środowiska naturalnego.

Załącznik nr 7 - Warunki przechowywania i bezpiecznego usuwania środka ochrony roślin i opakowania oraz pierwsza pomoc.

Załącznik nr 8 - Pozostałe informacje dotyczące środka ochrony roślin.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. Urz. UE L 353 z 31.12.2008, str. 1, z późn. zm.)

Załącznik nr 1 - KLASYFIKACJA I OZNAKOWANIE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

Klasy i kategorie zagrożenia wraz ze zwrotami wskazującymi rodzaj zagrożenia:

Toksyczność ostra (droga pokarmowa), kategoria zagrożenia 4:

H302 – Działa szkodliwie po połknięciu.

Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego – zagrożenie ostre, kategoria 1:

H400 – Działa bardzo toksycznie na organizmy wodne.

Oznakowanie środka ochrony roślin:

Wymagane piktogramy: GHS07, GHS09.

Hasło ostrzegawcze: Uwaga

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia: H302, H400.

Dodatkowe zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

EUH401 - W celu uniknięcia zagrożeń dla zdrowia ludzi i środowiska, należy postępować zgodnie z instrukcją użycia.

Zwroty wskazujące środki ostrożności:

P264 – Dokładnie umyć ręce po użyciu.

P301 + P312 – W PRZYPADKU POŁKNIĘCIA: W przypadku złego samopoczucia skontaktować się z OŚRODKIEM ZATRUĆ lub z lekarzem.

P330 – Wypłukać usta.

P391 – Zebrać wyciek.

Załącznik nr 2 – OPIS DZIAŁANIA ORAZ WARUNKI STOSOWANIA ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

OPIS DZIAŁANIA

HERBICYD, w formie koncentratu w postaci stężonej zawiesiny do rozcieńczania wodą (SC), stosowany dogłębowo lub nalistnie, przeznaczony do zwalczania niektórych gatunków rocznych chwastów dwuliściennych w buraku cukrowym.

Zgodnie z klasyfikacją HRAC substancja czynna metamitron zaliczona jest do grupy C1.

DZIAŁANIE NA CHWASTY

Środek pobierany jest poprzez liście i korzenie chwastów. Najskuteczniej niszczy chwasty od fazy kiełkowania do fazy liścieni.

| | |
|--------------------------|--|
| Chwasty wrażliwe: | fiółek polny, gwiazdnica pospolita, jasnota purpurowa, komosa biała, przetacznik perski, przytulia czepna, samosiewy rzepaku, szarłat szorstki, tasznik pospolity, tobołki polne, wilczomlec obrotny, żóltlica drobnokwiatowa. |
| Chwasty średniowrażliwe: | maruna bezwonna. |
| Chwasty odporne: | rdest plamisty. |

STOSOWANIE ŚRODKA

Środek przeznaczony do stosowania przy użyciu samobieżnego lub ciągnikowego opryskiwacza polowego.

BURAK CUKROWY

W celu ekonomicznego zwalczania chwastów, w warunkach optymalnych do wykonywania zabiegów, można stosować środek w dawkach dzielonych. Jest to szczególnie przydatne w przypadku dużego zagrożenia samosiewami rzepaku lub chwastami rumianowatymi. Wielkości dawek w poszczególnych kombinacjach dobierać każdorazowo po analizie stanu i stopnia zachwaszczenia plantacji (zabiegi te należy wykonywać z dużą precyzją sprawnym opryskiwaczem zaopatrzonym w dysze przystosowane do opryskiwania herbicydami, każdorazowo z chwilą pojawienia się kolejnych siewek chwastów). Minimalne dawki stosować w warunkach wysokiej temperatury i wysokiej wilgotności, na najmłodsze chwasty zaraz po wschodach.

Zabiegi można wykonywać według jednego z przedstawionych poniżej układów.

Zabieg dogłębowy i zabiegi nalistne środkiem Dallas 700 SC

pierwszy zabieg - po siewie buraka, przed wschodami chwastów:

Maksymalna / zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 2,0 l/ha,

drugi zabieg - w fazie liścieni chwastów, w 7-14 dni po pierwszym zabiegu:

Maksymalna / zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania:

Dallas 700 SC 1,0 l/ha + Powertwin 400 SC 1,0 l/ha

trzeci zabieg - w 7-14 dni po drugim zabiegu (jeżeli zachodzi taka potrzeba lub w celu ograniczenia zachwaszczenia wtórnego):

Maksymalna / zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania

Dallas 700 SC 1,0 l/ha + Powertwin 400 SC 1,0 l/ha

Zalecana ilość wody: 200-300 l/ha

Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

Zabiegi nalistne środkiem Dallas 700 SC

Zabiegi wykonywać niezależnie od fazy rozwojowej buraka każdorazowo na chwasty w fazie liścieni:

pierwszy zabieg:

Maksymalna / zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania:

Dallas 700 SC 1,0 l/ha + Powertwin 400 SC 1,0 l/ha

drugi zabieg - w 7-14 dni po pierwszym zabiegu, na wschodzące chwasty:

Maksymalna / zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania

Dallas 700 SC 1,0 l/ha + Powertwin 400 SC 1,0 l/ha

trzeci zabieg - w 7-14 dni po drugim zabiegu (jeżeli zachodzi taka potrzeba lub w celu ograniczenia zachwaszczenia wtórnego):

Maksymalna / zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania

Dallas 700 SC 1,0 l/ha + Powertwin 400 SC 1,0 l/ha

Zalecana ilość wody: 200-300 l/ha

Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

Maksymalna zalecana liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym w uprawie buraka cukrowego: 3 (przy uwzględnieniu stosowania w układzie dawek dzielonych)

Załącznik nr 3 – ŚRODKI OSTROŻNOŚCI ORAZ SZCZEGÓLNE WARUNKI STOSOWANIA

Środka nie stosować:

- w terminie przedwschodowym w warunkach długotrwałej suszy;
- w terminie powschodowym:
 - na plantacjach roślin chorych lub osłabionych przez choroby i szkodniki,
 - na rośliny mokre rośliny,
 - w okresie spodziewanych przymrozków.

Najwyższą skuteczność chwastobójczą środka uzyskuje się wykonując zabieg w godzinach wieczornych.

Środek Dallas 700 SC stosowany w temperaturach poniżej 10°C działa wolniej.

Nie zaleca się wykonywania zabiegów gdy temperatura powietrza, bądź przy gruncie wynosi powyżej 25°C.

Stosując środek po wschodach buraka zabieg najlepiej wykonać podczas wilgotnej, ciepłej pogody, na suche rośliny (co najmniej na 6 godzin przed spodziewanym deszczem).

Stosując środek Dallas 700 SC łącznie z innymi herbicydami przestrzegać zaleceń i przeciwwskazań oraz środków ostrożności obowiązujących dla tych środków (zgodnie z etykietą).

Nie zaleca się łącznego stosowania środka z insektycydami.

Podczas stosowania środka nie dopuścić do:

- znoszenia cieczy użytkowej na sąsiednie plantacje roślin uprawnych,
- nakładania się cieczy użytkowej na stykach pasów zabiegowych i uwrociach.

Załącznik nr 4 – OKRESY KARENCJI I NASTĘPSTO ROŚLIN

Okres od ostatniego zastosowania środka do dnia zbioru rośliny uprawnej (okres karencji):
Nie wymagany.

Okres od ostatniego zastosowania środka na rośliny przeznaczone na paszę do dnia w którym zwierzęta mogą być karmione tymi roślinami (okres karencji dla pasz):

Nie stosować jako paszy części nadziemnych buraka pozostałych po zabiegu przerywania roślin, lub w przypadku wcześniejszej likwidacji plantacji.

NASTĘPSTWO ROŚLIN

Środek rozkłada się w ciągu okresu wegetacyjnego nie stwarzając zagrożenia dla roślin uprawianych następczo.

W przypadku konieczności zaorania plantacji traktowanej środkiem, w wyniku uszkodzenia roślin przez przymrozki, choroby, szkodniki (lub z innej przyczyny), na tym polu można uprawiać burak cukrowy, burak pastewny, łubin, seradelę.

Po wykonaniu dodatkowej głębokiej orki można uprawiać kukurydzę i ziemniak.

W przypadku konieczności wcześniejszego zaorania plantacji, po zastosowaniu mieszaniny herbicydów należy uwzględnić działanie następcze innego środka wchodzącego w skład mieszaniny.

Załącznik nr 5 – ŚRODKI OSTROŻNOŚCI DLA OSÓB STOSUJĄCYCH ŚRODEK, PRACOWNIKÓW ORAZ OSÓB POSTRONNYCH

Przed zastosowaniem środka należy poinformować o tym fakcie wszystkie zainteresowane strony, które mogą być narażone na znoszenie cieczy użytkowej i które zwróciły się o taką informację.

Nie jeść, nie pić ani nie palić podczas używania produktu.

Stosować rękawice ochronne oraz odzież ochronną, zabezpieczającą przed oddziaływaniem środków ochrony roślin, oraz mocne obuwie (np. kalosze) w trakcie przygotowywania cieczy roboczej oraz w trakcie wykonywania zabiegu.

Okres od zastosowania środka do dnia, w którym na obszar, na którym zastosowano środek mogą wejść ludzie oraz zostać wprowadzone zwierzęta (okres prewencji):

- nie wchodzić do czasu całkowitego wyschnięcia cieczy użytkowej na powierzchni roślin,
- zwierząt gospodarskich nie wpuszczać na teren potraktowany środkiem przez 60 dni.

Załącznik nr 6 – ŚRODKI OSTROŻNOŚCI ZWIĄZANE Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Nie zanieczyszczać wód środkiem ochrony roślin lub jego opakowaniem.

Nie myć aparatury w pobliżu wód powierzchniowych.

Unikać zanieczyszczania wód poprzez rowy odwadniające z gospodarstw i dróg.

Unikać niezgodnego z przeznaczeniem uwalniania do środowiska.

W celu ochrony organizmów wodnych konieczne jest wyznaczenie strefy ochronnej o szerokości 1 m od zbiorników i cieków wodnych.

W celu ochrony roślin oraz stawonogów niebędących celem działania środka konieczne jest wyznaczenie strefy ochronnej od terenów nieużytkowanych rolniczo o szerokości:

- 10 m lub
- 5 m z równoczesnym zastosowaniem rozpylaczy redukujących znoszenie cieczy użytkowej podczas zabiegu o 50%.

Załącznik nr 7 – WARUNKI PRZECHOWYWANIA I BEZPIECZNEGO USUWANIA ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN I OPAKOWANIA ORAZ PIERWSZA POMOC

WARUNKI PRZECHOWYWANIA I BEZPIECZNEGO USUWANIA ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN I OPAKOWANIA

Chronić przed dziećmi.

Środek ochrony roślin przechowywać:

- w oryginalnych opakowaniach, w szczelnie zamkniętym pojemniku,
- w sposób uniemożliwiający kontakt z żywnością, napojami lub paszą, skażenie środowiska oraz dostęp osób trzecich,
- w temperaturze 0 °C - 30°C.

Zabrania się wykorzystywania opróżnionych opakowań po środkach ochrony roślin do innych celów.

Niewykorzystany środek przekazać do podmiotu uprawnionego do odbierania odpadów niebezpiecznych.

Opróżnione opakowania po środku zwrócić do sprzedawcy środków ochrony roślin będących środkami niebezpiecznymi.

PIERWSZA POMOC

Antidotum: brak, stosować leczenie objawowe.

W razie konieczności zasięgnięcia porady lekarza, należy pokazać opakowanie lub etykietę.

W przypadku połknięcia: w przypadku złego samopoczucia skontaktować się z ośrodkiem zatruc lub z lekarzem. Wypłukać usta.

Załącznik nr 8 – POZOSTAŁE INFORMACJE DOTYCZĄCE ŚRODKA OCHRONY ROŚLIN

Dane kontaktowe (e-mail, telefon, fax, adres www) posiadacza zezwolenia określa posiadacz zezwolenia.

Podmiot odpowiedzialny za końcowe pakowanie i etykietowanie środka ochrony roślin, jeżeli ma to zastosowanie, określa posiadacz zezwolenia.

Podmiot odpowiedzialny za końcowe etykietowanie środka ochrony roślin, jeżeli ma to zastosowanie, określa posiadacz zezwolenia

Podmiot wprowadzający środek ochrony roślin na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli ma to zastosowanie określa posiadacz zezwolenia

SPORZĄDZANIE CIECZY UŻYTKOWEJ określa posiadacz zezwolenia

POSTĘPOWANIE Z RESZTKAMI CIECZY UŻYTKOWEJ I MYCIE APARATURY określa posiadacz zezwolenia

Data produkcji - wskazuje posiadacz zezwolenia

Zawartość netto - wskazuje posiadacz zezwolenia

Nr partii - wskazuje posiadacz zezwolenia

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 28 grudnia 2021 r. spółka ProAgri Sp. z o.o. z siedzibą w Bierutowie wystąpiła o wydanie zezwolenia na wprowadzanie do obrotu środka ochrony roślin Dallas 700 SC.

Wnioskodawca wskazał, że przedmiotowy środek ochrony roślin jest identyczny ze środkiem Domino 700 SC produkcji spółki ADAMA Agan Ltd. P.O. Box 262, Northern Industrial Zone Ashdod 77102, Izrael. Środek ochrony roślin Domino 700 SC został dopuszczony do wprowadzania do obrotu zezwoleniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr R- 211/2014 z dnia 15 października 2014 r.

W toku postępowania administracyjnego potwierdzono, że wnioskowany środek ochrony roślin Dallas 700 SC jest identyczny ze środkiem Domino 700 SC, stąd również spełnia wymogi określone w art. 29 rozporządzenia nr 1107/2009.

Przy określaniu terminu ważności zezwolenia uwzględniono przepisy art. 32 rozporządzenia nr 1107/2009, zgodnie z którymi ważność zezwolenia ustala się na okres nieprzekraczający roku od daty wygaśnięcia ważności zatwierdzenia substancji czynnej zawartej w danym środku ochrony roślin. Tym samym, uwzględniając termin zatwierdzenia substancji czynnej zawartej w przedmiotowym środku, określony w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 540/2011⁵, termin ważności zezwolenia upływa z dniem 31 sierpnia 2023 r.

Mając na uwadze powyższe, postanowiono jak w rozstrzygnięciu.

Opłaty

Czynności związane z wydaniem przedmiotowego zezwolenia podlegają opłacie na podstawie art. 15 ust.1 ustawy o środkach ochrony roślin. W związku z powyższym, wydanie stosownej decyzji nie podlega obowiązkowi uiszczenia opłaty skarbowej, zgodnie z art. 3 ustawy o opłacie skarbowej⁶.

Pouczenie

⁵ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) NR 540/2011 z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 w odniesieniu do wykazu zatwierdzonych substancji czynnych (Dz. Urz. UE L 153 z 11.6.2011, str. 1, z późn. zm.)

⁶ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2020 r. poz.1827 z późn. zm.)

Od decyzji nie służy odwołanie. Strona niezadowolona z decyzji może jednak zwrócić się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, zgodnie z art. 127§3 *Kodeksu postępowania administracyjnego*⁷ (dalej jako: k.p.a.).

Jeżeli Strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji Stronie. Wpis od skargi ma charakter stały i wynosi 200 zł.

Stronie przysługuje możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych, zgodnie z art. 239§1 Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi⁸ albo przyznanie prawa pomocy zgodnie z art. 243§1 tej ustawy. Strona może również, stosownie do treści art. 127a k.p.a. zrzec się prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. W przypadku zrzeczenia się wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, z dniem doręczenia Ministerstwu Rolnictwa i Rozwoju Wsi oświadczenia o zrzeczeniu, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Prawomocność oznacza brak możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Nina Dobrzyńska
dyrektor
Departamentu Hodowli i Ochrony
Roślin
/podpisano elektronicznie/

Otrzymuje -

⁷ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2021 r. poz. 735j.t.)

⁸ Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325, z późn. zm.)

Do wiadomości (wyłącznie pocztą elektroniczną):

Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa
(wo@piorin.gov.pl)

Instytut Ochrony Roślin – PIB
(decyzje.sor@iorpib.poznan.pl)

Instytut Ogrodnictwa
(ochrona.roslin@inhort.pl)